

rekt Holdning, uden at det i nogen som helst Henseende kan bebrejdes os, at vi ved vor Forsvarsplan have begunstiget den ene Magt paa den andens Bekostning. Paa den anden Side har jeg som Udenrigsminister ikke turdet paatage mig Ansvaret for en Forsvarsplan, der lader København henligge fuldstændig aaben til Landsiden.

Wilmann: Et af Hovedargumenterne og sikkert ogsaa det, der var beregnet paa at gøre den største Virkning ude omkring i Landet, da den højtærede Forsvarsminister talte forleden Dag, var dette med, hvad han saa oppe fra den ophøjede Plads, hvorpaa han i nogle Maaneder har siddet. Og den højtærede Forsvarsminister gentog det jo endnu i Dag. Jeg synes imidlertid, han noget svækkede Værdien af dette Argument ved sin Omtale af den højtærede Landbrugsministers Stilling. Den højtærede Landbrugsminister sidder jo paa en Plads, hvor han kan se akkurat lige saa meget, og jeg tvivler for øvrig ikke om, at den højtærede Landbrugsminister har lige saa god Evne til at se som den højtærede Forsvarsminister. Alligevel se de to Ministre højst forskelligt netop i samme Øjeblik og paa samme Sag. Og det synes jeg i høj Grad svækker dette Hovednummer i den Agitation, der skal drives ud over Landet.

Jeg vil sige, at for mit Vedkommende har jeg ikke særlig stor Respekt for Argumenter af den Art, byggede paa, hvad man ser deroppe fra Ministertaburetterne. Thi se vi lidt tilbage i Tiden, og lægge vi Mærke til, hvorledes Ministrene til forskellige Tider have set paa Tingene, viser det sig jo, at de have set højst forskelligt og ofte meget forkert. Jeg skal eksempelvis nævne, hvorledes to Ministre saa paa det under Krimkrigen. Det var daværende Udenrigsminister Bluhme og daværende Krigsminister Hansen. De sad saaledes, at de havde akkurat samme Betingelser for at kunne se, og de saa alligevel vidt forskelligt. Den daværende Udenrigsminister Bluhme holdt skarpt og bestemt paa, at der ikke skulde foretages eller saa godt som ikke foretages noget som helst i Retning af Mobilisering eller Forsvarsforanstaltninger, hvorimod Krigsminister Hansen trængte paa gentagne Gange, krævede og atter krævede, at der skulde mobiliseres og bygges Fæstningsværker, og Marineministeren fulgte ham noget i samme Spor. Der førtes en lang Kamp mellem disse Ministre indenfor Mi-

nisteriet. De holdt hver paa sit og trods det, at Udenrigsminister Bluhme kunde meddele, at han fra Gesandterne havde faaet at vide, at man til at begynde med, da man ingen Mobilisering, ingen Krigsforanstaltninger foretog, var udmærket godt tilfreds med vor neutrale Holdning fra de kæmpendes Side, og senere kunde meddele, at man fra Englands Side saa meget bekymret paa de Foranstaltninger, der blev foretagne herhjemme paa Foranledning af Krigsministeren og Marineministeren, blev Krigsministeren alligevel ved sit, blev ved ganske uden Hensyn til de Argumenter, Udenrigsministeren kunde bringe i Marken, at kræve Penge til Forsvarsforanstaltninger. Jeg synes, det er et godt Bevis paa, at man ikke skal tillægge det en saa overvejende Betydning, hvad en Minister siger, at han kan se oppe fra Ministerpladsen, at man derfor skulde gaa med til noget, som man ellers ikke kan se er rigtigt, som man ellers er Modstander af.

Jeg skal endvidere nævne, hvad der skete i 1864. Den Gang havde det sikkert været fortræffeligt, om der mellem de Mænd, der bar Ansvaret, de Mænd, der stod i Spidsen, havde været Folk, der havde Evne til at se rigtigt, det havde været heldigt, at det virkelig havde været saaledes, som den højtærede Forsvarsminister siger, at naar man staar deroppe, kan man se bedre end de andre Mennesker. Det viste sig netop i 1864, at de Mænd, der sad paa de ansvarsfulde Pladser, saa ravgalt. Havde de den Gang set rigtigt, saa havde vi beholdt den dansktalende Del af Sønderjylland, saa var man gaaet ind paa den Overenskomst, vi kunde faa paa Londonerkonferencen, men de Mænd saa galt. Jeg talte for kort Tid siden med en gammel Mand, som netop var i sine Manddomsaaar paa den Tid. Han fortalte mig, at han var gaaet op til et af de nationalliberale Blade i København med en Artikel, som netop gik ud paa, at man skulde gaa ind paa Londonerkonferencens Tilbud om, at vi maatte beholde den dansktalende Del af Sønderjylland. Men det paagældende Blad vilde ikke modtage Artiklen. Her have vi altsaa et Eksempel paa, at en Mand, der ikke sad der, hvor Ansvaret er, der, hvor den højtærede Forsvarsminister mener, at man er særlig klartseende, netop saa, hvad der var det rigtige. Havde man fra Regeringens Side kunnet se rigtigt den Gang, eller hvis det var saaledes, at netop Ministre kunne se rigtigt, saa havde vi nu haft den dansk-